

ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ІНСТИТУТ ПСИХОЛОГІЇ І ПІДПРИЄМНИЦТВА»
Кафедра менеджменту та онтопсихології

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. ректора

ПВНЗ «Інститут психології і підприємництва»

підприємництва»

«30» серпня 2024 року

Ельзара ЗАВОЛОКІНА

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ

(назва навчальної дисципліни)

Статус дисципліни:	вибіркова з циклу дисциплін: професійної підготовки за спеціальністю
Рівень вищої освіти:	перший (бакалаврський)
Галузь знань:	07 Управління та адміністрування
Спеціальність:	073 Менеджмент
Освітня програма:	HR-менеджмент,

Розробники:

Зайцева Іраїда Юріївна, д.е.н., проф., проректор з науково-педагогічної роботи
ПВНЗ «Інститут психології і підприємництва»

(ПШ, науковий ступінь, вчене звання, посада)

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри соціально-гуманітарних
дисциплін
Протокол № 7 від 28.08.2024 р.

Ухвалено науково-методичною радою
ПВНЗ «Інститут психології і
підприємництва»
Протокол № 2 від 29.08.2024 р.

Завідувача кафедри менеджменту та
онтопсихології

Голова НМР ПВНЗ «Інститут
психології і підприємництва»

Надія ЄФІМЕНКО

Іраїда ЗАЙЦЕВА

м. Київ, 2024 р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма здобуття освіти	заочна форма здобуття освіти
Галузь знань: 07 Управління та адміністрування	Кількість кредитів ЄКТС – 3	Статус дисципліни: вибіркова	
		Цикл дисциплін: професійної підготовки за спеціальністю	
Спеціальність: 073 Менеджмент	Загальна кількість годин – 90	Рік підготовки	
		2-й	-
Освітньо-професійні програми: HR-менеджмент	Кількість модулів - 2	Семестр	
		3-й	-
		Лекції	
		16 год.	-
Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Тижневе навантаження: - аудиторних – 2 год.; - самостійна робота –4 год.	Практичні/семінарські	
		14 год.	-
		Самостійна робота	
		60 год.	-
		Вид підсумкового контролю: залік	

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» є: формування системи теоретичних знань і практичних навичок з управління фінансами підприємств.

Основні завдання це вивчення теоретичних та організаційних основ фінансового менеджменту; набуття знань і практичних навичок з управління грошовими потоками, прибутком і активами підприємства.

В результаті вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» здобувачі повинні **знати:**

- сутність і функції фінансового менеджменту;
- організацію фінансового менеджменту на підприємстві;
- стратегію і тактику фінансового менеджменту;
- організаційне та інформаційне забезпечення фінансового менеджменту;
- сутність і види грошових потоків підприємства;
- інструментарій управління грошовими потоками;
- методичний інструментарій оцінювання вартості грошей у часі та його застосування у фінансових розрахунках;

- –організацію та інструментарій управління прибутком;
- –управління формуванням і використанням прибутку;
- –формування і фінансування оборотних активів;
- –сутність капіталу та його роль у діяльності підприємства;
- –форми функціонування капіталу та їхні характеристики;
- –теорії структури капіталу;
- –інструментарій управління інвестиціями на підприємстві;
- –сучасні концепції управління ризиками;
- –методи нейтралізації фінансових ризиків;
- –методи аналізу фінансових звітів;
- –сутність і методи антикризового фінансового управління;
- –моделі прогнозування банкрутства підприємства.

вміти:

- - прогнозувати грошові потоки підприємства;
- –виявляти вплив факторів на кінцевий фінансовий результат підприємства;
- –аналізувати фінансові ризики;
- –прогнозувати грошові потоки для забезпечення стабільного функціонування підприємств;
- –формувати стратегію ефективного розміщення фінансових ресурсів підприємства;
- –використовувати бюджетування для підвищення інвестиційної привабливості та конкурентоспроможності підприємства;
- –управляти дебіторською заборгованістю підприємства;
- –управляти запасами підприємства;
- –контролювати ефективність антикризового фінансового управління, визначати вплив антикризових заходів на основні фінансові параметри підприємства;
- –використовувати багатофакторні кореляційно-регресійні моделі для оперативного регулювання структури витрат загального бюджету підприємства.

Предметом дисципліни є економічні відносини, що виникають у процесі управління фінансами підприємств.

Місце навчальної дисципліни в освітній програмі. Для вивчення дисципліни «Фінансовий менеджмент» необхідні знання та вміння з таких навчальних дисциплін, як «Макроекономіка та мікроекономіка», «Економіка та фінанси підприємства», «Загальна психологія», «Вища математика» та ін.

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Вивчення навчальної дисципліни передбачає формування та розвиток у здобувачів вищої освіти компетентностей та програмних результатів навчання відповідно до

стандарту вищої освіти спеціальності 073 Менеджмент для першого (бакалаврського) рівня та освітньо-професійних програм «HR-менеджмент».

Шифр компетентності	Назва компетентності відповідно до освітньої програми	Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми
К 12	Здатність генерувати нові ідеї (креативність).	<p>ПР 10. Мати навички обґрунтування дієвих інструментів мотивування персоналу організації.</p> <p>ПР 14. Ідентифікувати причини стресу, адаптувати себе та членів команди до стресової ситуації, знаходити засоби до її нейтралізації.</p> <p>ПР 18. Демонструвати навички логічного та комплексного застосування знань із менеджменту, теорій й методів соціальних та поведінкових наук, онтопсихологічний інструментарій при вирішенні управлінських завдань, розробці й реалізації конкурентної HR-стратегії, враховуючи загальнолюдські цінності, суспільні потреби та інтереси бізнес-структур.</p> <p>ПР 21. Демонструвати навички аналізу поведінки людини, вміння визначати основні потреби, цінності й мотиваційні характеристики діяльності особистості, використовувати онтопсихологічний інструментарій та методи психологічної діагностики у професійній діяльності.</p>
К 16	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності	
К 25	Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань.	
К 26	Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації.	
К 32	Здатність формувати систему HR-менеджменту, розробляти кадрову політику з урахуванням стратегії розвитку організації, визначати дієві механізми управління персоналом в умовах невизначеності для підвищення ефективності ведення бізнесу.	
К (загальні, спеціальні, додаткові спеціальні компетентності)		

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви модулів та тем		Денна форма здобуття освіти			
		Загальна кількість годин	у тому числі		
	лекції		семінарські заняття	самостійна робота	
Змістовний модуль 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту		45	8	7	30
1.	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	8	2	1	5
2.	Система організаційно – інформаційного забезпечення фінансового менеджменту	10	1	2	7
3.	Математичні основи фінансового менеджменту	7	1	1	5

4.	Управління активами підприємства	8	2	1	5
5.	Вартість та оптимізація структури капіталу підприємства	8	2	1	5
<i>Модульна контрольна робота</i>		4	-	1	3
Змістовний модуль 2. Фінансове управління підприємством та антикризова політика		42	8	7	27
6.	Управління прибутком підприємства	6	1	1	4
7.	Управління інвестиційною діяльністю підприємства	8	2	1	5
8.	Управління грошовими потоками підприємства	8	1	2	5
9.	Внутрішньофінансове фінансове прогнозування та планування	8	2	1	5
10.	Політика антикризового фінансового управління підприємством при загрозі банкрутства	8	2	1	5
<i>Модульна контрольна робота</i>		4	-	1	3
Підготовка до заліку		3	-	-	3
Разом		90	16	14	60

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту. (К 12, К 16, ПР 10)

Сутність фінансового менеджменту, його необхідність і значення в умовах ринкової економіки. Об'єкти та суб'єкти фінансового менеджменту. Мета, основні завдання та функції фінансового менеджменту. Стратегічний та оперативно-тактичний фінансовий менеджмент. Механізм фінансового менеджменту та його основні елементи.

Тема 2. Система організаційно – інформаційного забезпечення фінансового менеджменту (К 12, К 16, ПР 10)

Організаційне забезпечення фінансового менеджменту підприємства. Система інформаційного забезпечення фінансового менеджменту.

Тема 3. Математичні основи фінансового менеджменту (К 12, К 16, К 26, ПР 18).

Сутність вартості грошей у часі та її вплив на прийняття фінансових рішень. Прості ставки позикових відсотків. Прості облікові ставки. Складні ставки позикових відсотків. Складні облікові ставки. Фінансова рента. Сутність ануїтету та його види. Концепція і методичний інструментарій обліку чинника інфляції. Концепція і методичний інструментарій обліку чинника ризику. Концепція і методичний інструментарій обліку чинника ліквідності.

Тема 4. Управління активами підприємства (К 12, К 16, ПР 10)

Методичне забезпечення управління активами. Склад і структура активів підприємства. Зміст та завдання управління активами. Управління необоротними активами підприємства. Політика управління оборотним капіталом підприємства. Управління виробничими запасами. Управління дебіторською заборгованістю. Управління грошовими активами.

Тема 5. Вартість та оптимізація структури капіталу підприємства (К 26, ПР 18)

Поняття вартості капіталу підприємства. Середньозважена вартість капіталу. Визначення вартості власного капіталу підприємства. Визначення вартості позикового капіталу підприємства. Механізм фінансового важеля. Оптимізація структури капіталу.

Змістовний модуль 2. Фінансове управління підприємством та антикризова політика

Тема 6. Управління прибутком підприємства (К 26, ПР 18)

Сутність, мета та основні завдання управління прибутком підприємства. Сутність і мета управління витратами підприємства. Операційний аналіз на підприємстві. Механізм операційного важеля. Політика управління розподілом прибутку.

Тема 7. Управління інвестиційною діяльністю підприємства (К 26, К 32, ПР 18, ПР 21)

Сутність інвестиційної політики підприємства. Класифікація інвестицій. Управління реальними інвестиціями. Сутність та класифікація фінансових інвестицій підприємства. Управління фінансовими інвестиціями. Методи оцінки фінансових інвестицій. Особливості управління портфелем фінансових інвестицій підприємства.

Тема 8. Управління грошовими потоками підприємства (К 26, К 32, ПР 18, ПР 21)

Значення ефективного управління грошовими потоками підприємства. Класифікація видів грошових потоків підприємства. Принципи, мета та етапи управління грошовими потоками підприємства. Методи оптимізації грошових потоків підприємства. Планування грошових потоків на підприємстві.

Тема 9. Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування (К 26, К 32, ПР 18, ПР 21)

Сутність та необхідність фінансового прогнозування і планування на підприємстві. Підсистеми фінансового планування: їх сутність і взаємозв'язок. Процес бюджетування в загальній системі фінансового планування. Види бюджетів підприємства. Особливості їх складання.

Тема 10. Політика антикризового фінансового управління підприємством при загрозі банкрутства (К 12, К 26, ПР 18, ПР 21).

Фінансова криза на підприємстві: сутність, ознаки і джерела виникнення. Економіко-правові аспекти банкрутства підприємств в Україні. Діагностика банкрутства підприємства. Формування та реалізація політики антикризового фінансового управління підприємством. Сутність фінансової стабілізації підприємства при загрозі банкрутства. Внутрішні і зовнішні механізми фінансової стабілізації підприємства. Сутність і форми фінансової санації підприємства.

6. ПРАКТИЧНІ/СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Практичне/семінарське заняття включає:

- обговорення лекційного матеріалу та питань, що виносилися на самостійне вивчення, доповіді-виступи на заняттях, презентації робіт;
- розв'язання практичних завдань із їх обговоренням;

- проведення поточного (в т.ч. і модульного) контролю знань, вмінь і навичок здобувачів вищої освіти у формі усного або письмового опитування, тестування, виконання самостійних практичних завдань тощо.

Назви модулів та тем		Кількість годин на практичні, семінарські	Форми контролю та методи навчання
Змістовний модуль 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту		7	-
1.	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	1	Д, ОП, СР
2.	Система організаційно – інформаційного забезпечення фінансового менеджменту	2	Д, ОП, СР
3.	Математичні основи фінансового менеджменту	1	Д, ОП, СР
4.	Управління активами підприємства	1	Д, ОП, ПЗ, СР
5.	Вартість та оптимізація структури капіталу підприємства	1	Д, ОП, СР
<i>Модульна контрольна робота</i>		1	МКР (Т+ПЗ)
Змістовний модуль 2. Фінансове управління підприємством та антикризова політика		7	-
6.	Управління прибутком підприємства	1	Д, ОП, ПЗ, СР
7.	Управління інвестиційною діяльністю підприємства	1	Д, ОП, ПЗ, СР
8.	Управління грошовими потоками підприємства	2	Д, ОП, ПЗ, СР
9.	Внутрішньфірмове фінансове прогнозування та планування	1	Д, ОП, ПЗ, СР
10.	Політика антикризового фінансового управління підприємством при загрозі банкрутства	1	ОП, ПЗ, СР
<i>Модульна контрольна робота</i>		1	МКР (Т+ПЗ)
Разом		14	-
Д - доповідь; ОП - опитування; Т- тестування; СР - самостійна робота в т.ч. у СЕЗН; ПЗ - розв'язання завдань та практичних ситуацій; МКР – модульна контрольна робота			

7. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота здійснюється з метою відпрацювання та засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у здобувачів вищої освіти загальних і професійних компетентностей, які відіграють суттєву роль у становленні майбутнього фахівця.

Самостійна робота здобувача вищої освіти включає:

- опрацювання лекційного матеріалу з використанням рекомендованих літературних джерел, ознайомлення зі змінами нормативно-правової бази, вивчення основних термінів та понять за темами дисципліни;
- підготовку до практичних занять, доповідей, презентацій та виступів за темами;
- поглиблене опрацювання та конспектування окремих лекційних тем або питань, які винесені на самостійний розгляд, складання словника термінів тощо;
- виконання індивідуальних (контрольних) завдань, розв'язання практичних завдань (ситуацій), тестів, складання та розв'язання кросвордів;
- написання рефератів, тез доповідей, наукових статей за темами дисципліни, пошук та огляд літературних джерел за заданою проблематикою дисципліни; підготовку

до виступів на конференціях;

- контрольну перевірку знань за тестовими запитаннями для самоконтролю в СЕЗН;
- підготовку до модульних контрольних робіт та інших форм поточного контролю;
- участь у колективній роботі по розробці бізнес-плану та його презентації.

Назви модулів та тем		Кількість годин на самостійну роботу				
		всього	у тому числі			
			К	ПД	ПЗ	СМК
Змістовний модуль 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту		30	10	6	11	3
1.	Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту	5	2	1	2	-
2.	Система організаційно – інформаційного забезпечення фінансового менеджменту	7	2	2	3	-
3.	Математичні основи фінансового менеджменту	5	2	1	2	-
4.	Управління активами підприємства	5	2	1	2	-
5.	Вартість та оптимізація структури капіталу підприємства	5	2	1	2	-
<i>Модульна контрольна робота</i>		3	-	-	-	3
Змістовний модуль 2. Фінансове управління підприємством та антикризова політика		27	10	5	9	3
6.	Управління прибутком підприємства	4	2	1	1	-
7.	Управління інвестиційною діяльністю підприємства	5	2	1	2	-
8.	Управління грошовими потоками підприємства	5	2	1	2	-
9.	Внутрішньофірмове фінансове прогнозування та планування	5	2	1	2	-
10.	Політика антикризового фінансового управління підприємством при загрозі банкрутства	5	2	1	2	-
<i>Модульна контрольна робота</i>		3	-	-	-	3
Підготовка до екзамену		3	3	-	-	-
Разом		60	23	11	20	6
К - конспектування, опрацювання лекційного матеріалу, складання словника термінів; ПД - підготовка доповідей, презентацій, рефератів, есе; ПЗ - виконання практичних завдань; СМК - самоконтроль знань в СЕЗН та підготовка до модульної контрольної роботи; КР – виконання курсової роботи						

8. ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Виконання індивідуального завдання (курсної роботи/проекту) навчальним планом не передбачено.

9. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни та для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти передбачене застосування таких традиційних та активних, інтерактивних методів навчання, як:

- словесні (тематичні лекції, розповідь-пояснення, лекція-бесіда, міні-лекція), наочні (лекція-візуалізація, презентація) та практичні вправи та завдання;
- методи стимулювання інтересу до навчання та мотивації навчально-пізнавальної

- діяльності (семінари-дискусії тощо);
- методи самостійної роботи з літературою (реферування, конспектування, складання словника термінів, написання тез, рефератів, есе тощо);
- методи контролю та самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності (усного, письмового, тестового контролю, самоконтролю) тощо.

Основні відмінності активних та інтерактивних методів навчання від традиційних визначаються не тільки методикою і технікою викладання, але й високою ефективністю освітнього процесу, який виявляється у: високій мотивації здобувачів вищої освіти; закріпленні теоретичних знань на практиці; підвищенні самосвідомості здобувачів вищої освіти; формуванні здатності приймати самостійні рішення; формуванні здатності до ухвалення колективних рішень; формуванні здатності до соціальної інтеграції; набуття навичок вирішення конфліктів та розвитку здатності до знаходження компромісів тощо.

10. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Контроль є невід'ємною складовою підготовки здобувачів вищої освіти і проводиться з метою оцінки їх навчальних досягнень, підвищення мотивації до навчання.

Поточний контроль реалізується на практичних/семінарських заняттях шляхом усного опитування, виконання тестів і практичних завдань, а також перевірки різновидів самостійної роботи, зокрема, написання рефератів, творчих завдань, підготовки доповідей тощо. Складовою поточного контролю є модульні контрольні роботи, виконання яких є обов'язковим для здобувача вищої освіти.

Підсумковий контроль проводиться наприкінці семестру у формі заліку.

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти та сформованих у них під час вивчення дисципліни компетентностей здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яка передбачає оцінювання за всі види аудиторної та позааудиторної діяльності.

Максимальна кількість балів, яку здобувач вищої освіти може отримати:

- за результатами всіх форм поточного контролю - 100 балів;
- за результатами виконання підсумкової залікової роботи - 20 балів.

11. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Загальний розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Модуль	Максимальна оцінка показника за результатами поточного контролю, бали				Підсумкова залікова робота	Підсумковий бал (max)
	опитування, доповідь	практичні завдання	модульний контроль			
			питання та/або тестування	практичне завдання		
1	10	20	10	10	-	50
2	10	20	10	10	-	50
Разом	20	40	20	20	20	100
	60		40		20	100

Критеріями оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти є:

- ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються, повнота розкриття питання, володіння категорійним апаратом;
- вміння використовувати теоретичні знання при розв'язанні практичних задач (ситуацій),

- арифметична правильність виконання практичних завдань, вміння робити обґрунтовані висновки;
- логіка, структура, стиль викладення матеріалу в письмових роботах і під час виступів в аудиторії;
  - вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення та систематизацію інформації та робити висновки, впевненість та аргументованість;
  - якість, самостійність та своєчасність виконання завдань; акуратність оформлення письмової роботи, кількість розглянутих та опрацьованих літературних джерел;
  - підготовка матеріалу за допомогою комп'ютерної техніки, різних технічних засобів (слайдів, схем, презентацій тощо).

Критерії оцінювання знань за різними формами контролю

Кількість балів	Критерії оцінювання поточного контролю
1. Усне та письмове опитування, розв'язання практичних завдань на заняттях (за 1 опитування/завдання)	
3	Студентом даються правильні та вичерпні відповіді на поставлені теоретичні запитання або практичні завдання. При цьому виявлено високий рівень володіння навчальним матеріалом, вільно та аргументовано його доповідає, використовуючи при відповіді обов'язкову та додаткову літературу
2	Студентом в цілому дана правильна відповідь на поставлене теоретичне запитання або практичне завдання, що говорить про достатньо повне володіння навчальним матеріалом та використання обов'язкової літератури. Але при розв'язанні задач припущені помилки.
1	Студент не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, використовує його поверхово, що призводить до суттєвих помилок.
0	Студент не в змозі розв'язати завдання або зовсім нічого не відповідає, не розуміє змісту питань та завдань.
2. Участь у дискусіях: доповнення до виступу та запитання до доповідачів	
2	Отримують студенти, які глибоко володіють матеріалом, зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми; орієнтуються в темі доповіді та аргументовано висловлюють власні думки, а також студенти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми
1	Отримують студенти, які виклали матеріал з обговорюваної теми, що доповнює зміст виступу, поглиблює знання з цієї теми; а також студенти, які у своєму запитанні до виступаючого вимагають додаткової інформації з ключових проблем теми, що розглядається
3. Доповіді на практичних заняттях, лекціях	
5	Отримують студенти, які підготували досить цікаву доповідь з використанням презентації, в процесі викладення матеріалу і відповідей на питання показали, що володіють інформацією в достатньому обсязі; зміст доповіді-презентації відповідає заявленій темі
4	Отримують студенти, які підготували доповідь з використанням презентації, але не в змозі були відповісти на деякі додаткові питання, що говорить про недостатнє опрацювання викладеного матеріалу або зміст доповіді-презентації не відповідає заявленій темі або доповідь-презентація має низький ступінь зацікавленості серед присутніх студентів

3	Отримують студенти, які: 1) підготували доповідь з використанням презентації, але не змогли бути відповідати на деякі додаткові питання, що говорить про недостатнє опрацювання викладеного матеріалу та доповідь-презентація має низький ступінь зацікавленості серед присутніх студентів; 2) підготували доповідь без презентації, але зміст доповіді відповідає заявленій темі, на всі запитання були отримані чіткі, аргументовані відповіді, ступінь зацікавленості доповіддю серед присутніх на занятті високий
2	Отримують студенти, які підготували доповідь без презентації, зміст доповіді відповідає заявленій темі, але на деякі запитання не було отримано чітких, аргументованих відповідей або ступінь зацікавленості доповіддю серед присутніх на занятті низький
4. Модульна робота: теоретичне питання (за 1 питання)	
3	Правильна та вичерпна відповідь на поставлене запитання. При цьому виявлено високий рівень володіння навчальним матеріалом
2	Відповідь на поставлене запитання дана не в повному обсязі або поверхово
1	Відповідь має суттєві помилки
5. Модульна робота: тестування	
1	Правильна відповідь на тестове питання
0	Неправильна відповідь на тестове питання
6. Модульна робота: практичне завдання (за 1 завдання)	
5	Завдання розв'язане в повному обсязі, отримана вірна відповідь і оформлення здійснено з усіма потрібними поясненнями
3-4	Допущені несуттєві помилки, які можуть призвести до невірної відповіді, або пояснення відсутні або не в повному обсязі, але продемонстровано розуміння питання і обрано вірний метод або алгоритм розв'язання завдання
1-2	Допущені суттєві помилки, які призвели до невірної відповіді, та відсутні пояснення до розв'язання завдання
7. Підсумкова залікова робота	
17-20	Повно та ґрунтовно студент засвоїв теми навчальної програми, вільно може відповідати на всі запитання, показав вміння використовувати теоретичні знання для вирішення практичних завдань, які правильно розв'язані та сформульовані висновки та пропозиції, акуратно оформлене розв'язання
10-16	Студент в цілому засвоїв теоретичний матеріал і показав вміння використовувати теорію для розв'язання практичного завдання, але є несуттєві помилки або не повні пояснення або не може усно відповідати на деякі запитання по роботі
5-9	Студент в цілому засвоїв теоретичний матеріал і показав вміння використовувати теорію для розв'язання практичного завдання, але є несуттєві помилки, не повні пояснення та не може усно відповідати на більшість запитань по роботі
1-4	Завдання розв'язано зі значними помилками або розв'язано менше ніж на 50%, студент не може усно відповідати на запитання по роботі

12. ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS

ШКАЛА ІНСТИТУТУ	ШКАЛА ЄКТС	НАЦІОНАЛЬНА ШКАЛА	ДЕТАЛІЗАЦІЯ
90 – 100	A	Відмінно	«Відмінно»: навчальний матеріал засвоєний повністю, необхідні практичні навички роботи сформовані повністю, всі завдання, передбачені робочою програмою освітнього компонента виконані в повному обсязі без помилок або з однією незначною помилкою

82 – 89	B	Добре	«Дуже добре»: навчальний матеріал засвоєний повністю, необхідні практичні навички роботи в основному сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою програмою освітнього компонента, виконані з незначними помилками, якість виконання більшості з них оцінено кількістю балів, близькою до максимальної
74 – 81	C		«Добре»: навчальний матеріал засвоєний повністю, практичні навички роботи в основному сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою програмою освітнього компонента, виконані з декількома незначними помилками або однією значною, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальною кількістю балів
64 – 73	D	Задовільно	«Задовільно»: навчальний матеріал засвоєний не повністю, але прогалини в знаннях не носять істотного (системного) характеру, необхідні практичні навички роботи в основному сформовані, більшість передбачених робочою програмою освітнього компонента навчальних завдань виконано, деякі з завдань містять помилки
60 – 63	E		«Достатньо»: навчальний матеріал засвоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених робочою програмою освітнього компонента завдань не виконана, або якість виконання деяких з них оцінено кількістю балів, близькою до мінімальної, відповідь фрагментарна, непослідовна
35 – 59	FX	Незадовільно	«Незадовільно»: навчальний матеріал засвоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених робочою програмою освітнього компонента завдань не виконано або якість їх виконання оцінено кількістю балів, меншою мінімальної
0 – 34	F		«Безумовно незадовільно»: навчальний матеріал не засвоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом не приведе до якого-небудь значимого підвищення якості виконання навчальних завдань

13. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент» / Ж.М. Жигалкевич, О.В. Кам'янська. – Київ: КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. – 214 с.
2. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. – 224 с.
3. Фінансовий менеджмент: навч. Посібник / Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. –РВВ ПДАУ. – 2021. – 300 с.

14. ІНТЕРНЕТ-РЕСУРСИ

1. Бібліотека Інституту психології і підприємництва. URL: <https://ipp.edu.ua/biblioteka/>
2. Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
3. Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
4. Сайт безкоштовних електронних підручників онлайн // Електронний ресурс. – Режим доступу: <https://pidru4niki.com>.
5. Офіційний сайт студентської електронної бібліотеки «ЧИТАЛКА». URL: <http://chitalka.info>
6. Офіційний сайт онлайн-бібліотеки освітньої та наукової літератури. URL: <https://eduknigi.com>
7. Сайт електронної бібліотеки підручників. URL: <http://studentam.kiev.ua>